

Ryhti-tietojärjestelmän käyttöönoton toimenpiteiden etenemisen valtakunnallinen seuranta

Jarmo Pulkkinen, DigiFinland Oy

Päivitetty 4.4.2024

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

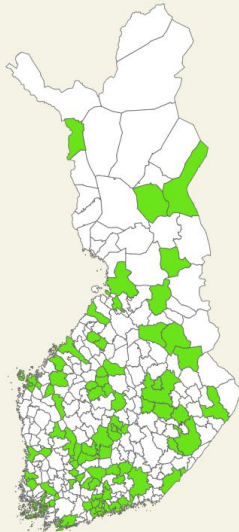
Lyhyesti kuntakyselystä

- Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus selvittävät vuoden 2024 aikana DigiFinlandin toimesta, **miten kunnissa on valmistauduttu uuden lakivelvoitteisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) käyttöönottoon**
- Kysely on tarkoitettu kaikille kuntien alueidenkäytön suunnittelun (esim. yleis- ja asemakaavoitus, tonttijaot) ja rakentamisen luvituksen (esim. rakennusvalvonta, poikkeamispäätökset) asiantuntijoille
- Tuloksia raportoidaan valtakunnallisesti kesäkuussa ja joulukuussa 2024
- Toimia tehneitä kuntia voi seurata [julkisesta Power BI -raportista](#)
- Seurannan suunnittelun tieteellisenä pohjana Rogersin innovaatioiden diffuusio -teoria (*Diffusion of Innovations*): sekä yksilöt että organisaatiot ottavat eritahtisesti innovaatioita käyttöön. Seurannan toteutuksesta vastaa DigiFinlandin asiantuntija Jarmo Pulkkinen (väitöskirjatutkija, HTM)
- Kyselyyn voi vastata tästä: ryhti.syke.fi/kuntakysely

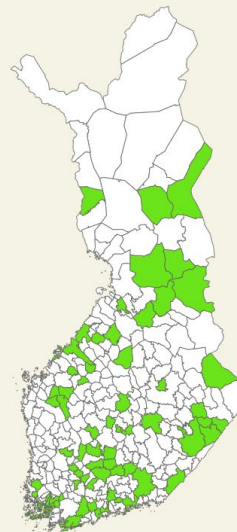
Tuloksia (tilanne 3.4.2024)

- Kyselyyn on vastannut **59 %** Manner-Suomen kunnista
- Vastanneista kunnista **64 %** on tehnyt toimia. Toimia tehneet kunnat:

Alueidenkäytön tietovaranto

Rakennusluvituksen tietovaranto

(valkoisella vastaamattomat tai ei tehty toimia)

Mitä toimenpiteitä kunnat ovat tehneet?

Toimenpide kaavoitus	Kuntien lukumäärä	% toimenpiteitä tehneistä
tutustuneet kansalliseen kaavatietomalliin ja sen koodistoihin, jotka ovat Ryhti-tietojärjestelmän alueidenkäytön tietovarannon määrittelyn pohjana	56	73 %
olleet yhteydessä omaan järjestelmätoimittajaan tai järjestelmätoimittajiin Ryhti-tietojärjestelmään liittyen ja selvitetty tarpeellisia muutoksia	51	66 %
osallistuneet tietomallimuotoisuuteen liittyvään koulutukseen (esim. järjestelmätoimittajien tai oppilaitosten järjestämät)	42	55 %
jakaneet tietoa kunnan johdolle ja päättäjille (esim. valtuusto, hallitus, lautakunta, tietohallinto)	36	47 %
tehneet suunnitelman, miten etenemme Ryhti-tietojärjestelmän käyttöönottamiseksi (esim. Ryhti-muutostuen toimenpideohjelman avulla)	27	35 %
osallistuneet useamman kunnan yhteiseen hankkeeseen, joka edistää Ryhti-tietojärjestelmän käyttöönottoa tai aineistojen siirtoa Ryhtiin	26	34 %
muokanneet voimassa olevia kaava-aineistoja niin, että ne voidaan toimittaa Ryhti-tietojärjestelmään	14	18 %
ottaneet Suomi.fi-valtuudet käyttöön ja niitä on mahdollista myöntää Ryhti-tietojärjestelmän käyttöön	14	18 %
selvittäneet prosessin, mitä DVV Suomi.fi-valtuuksien käyttöönotto vaatii Ryhti-järjestelmään liittyen	12	16 %
tehneet käytössä oleviin ohjelmiin tai järjestelmiin Ryhti-tietojärjestelmän vaatimusten mukaisia muutoksia joko itse tai järjestelmätoimittajan kanssa	12	16 %
palkanneet uutta henkilöstöä liittyen Ryhti-tietojärjestelmään ja digitaalisuuteen liittyviin lakivelvoitteisiin	11	14 %
selvittäneet, mitä DVV Suomi.fi-palveluväylän käyttöönotto vaatii Ryhti-tietojärjestelmään liittyen esim. järjestelmätoimittajan kanssa	10	13 %
tehneet palvelusopimuksiin Ryhti-tietojärjestelmän ja uuden lainsäädännön vaatimia muutoksia	7	9 %
olleet yhteydessä kaavakonsulttiyhteyteen Ryhti-tietojärjestelmästä ja sovittu miten jatkossa toimitaan	6	8 %
testanneet Ryhti-tietojärjestelmän rajapintoja joko itse tai järjestelmätoimittajan kanssa	6	8 %
ottaneet DVV Suomi.fi-palveluväylän käyttöön ja tehneet siihen Ryhti-tietojärjestelmän vaatimat muutokset	2	3 %
tehneet hallintosäännön tai tiedonohjaussuunnitelman tarkistuksen	2	3 %

Toimenpide luvitus	Kuntien lukumäärä	% toimenpiteitä tehneistä
jakaneet tietoa kunnan johdolle ja päättäjille (esim. valtuusto, hallitus, lautakunta, tietohallinto)	38	56 %
olleet yhteydessä omaan järjestelmätoimittajaan tai järjestelmätoimittajiin Ryhti-tietojärjestelmään liittyen ja selvitetty tarpeellisia muutoksia	34	50 %
osallistuneet suunnitelmätietomallikoulutukseen (BIM-tietomallit), esim. järjestelmätoimittajien tai oppilaitosten järjestämät	34	50 %
tutustuneet rakentamisen lupien tietomalliin, joka on Ryhti-tietojärjestelmän rakennustietovarannon määrittelyn pohjana	33	49 %
tehneet suunnitelman, miten etenemme Ryhti-tietojärjestelmän käyttöönottamiseksi (esim. Ryhti-muutostuen toimenpideohjelman avulla)	20	29 %
osallistuneet useamman kunnan yhteiseen hankkeeseen, joka edistää Ryhti-tietojärjestelmän käyttöönottoa tai aineistojen siirtoa Ryhtiin	15	22 %
hyödyntäneet BIM-suunnitelmätietomalleja rakennusvalvonnassa (esim. IFC-tiedostot)	12	18 %
selvittäneet, mitä DVV Suomi.fi-palveluväylän käyttöönotto vaatii Ryhti-tietojärjestelmään liittyen esim. järjestelmätoimittajan kanssa	9	13 %
tehneet käytössä oleviin ohjelmiin tai järjestelmiin Ryhti-tietojärjestelmän vaatimusten mukaisia muutoksia joko itse tai järjestelmätoimittajan kanssa	9	13 %
ottaneet Suomi.fi-valtuudet käyttöön ja niitä on mahdollista myöntää Ryhti-tietojärjestelmän käyttöön	7	10 %
selvittäneet prosessin, mitä DVV Suomi.fi-valtuuksien käyttöönotto vaatii Ryhti-järjestelmään liittyen	7	10 %
tehneet palvelusopimuksiin Ryhti-tietojärjestelmän ja uuden lainsäädännön vaatimia muutoksia	6	9 %
ottaneet DVV Suomi.fi-palveluväylän käyttöön ja tehneet siihen Ryhti-tietojärjestelmän vaatimat muutokset	4	6 %
tehneet hallintosäännön tai tiedonohjaussuunnitelman tarkistuksen	4	6 %
palkanneet uutta henkilöstöä liittyen Ryhti-tietojärjestelmään ja digitaalisuuteen liittyviin lakivelvoitteisiin	2	3 %
testanneet Ryhti-tietojärjestelmän rajapintoja joko itse tai järjestelmätoimittajan kanssa	2	3 %

Mitä kunnissa tuumataan Ryhti-innovaatiokokonaisuudesta?

”Uskon kuitenkin, että mahdollisuudet ovat ongelmia tai haasteita suuremmat”

- + Valtakunnallisesti yhteensopivat aineistot ja koneluettavuus
 - + Koodistojen yhdenmukaisuus helpottaa suunnitteluratkaisujen tekemistä ja yhdenmukaistavat kaava-aineistoja
 - + Tiedon vertailu kuntien välillä helpottuu. Kaavojen toteuttaminen ja tulkinta selkeämpää. Sujuvampaa yhteistyötä
 - + Kunnan ei tarvitse toimittaa tietoja kuin yhteen paikkaan
 - + Valtionhallinnon rekistereiden yhteentoimivuus
 - + Toimitaan etujoukoissa kansallisesti ja kansainvälisesti
 - + Osallisten parempi tiedottaminen kun tieto löytyy yhdestä paikasta
-
- Aika-, resurssi- ja osaamispula (tietämyksen lisääminen, koulutus, teknologiainvestoinnit)
 - ”Tuplarekisteri”
 - ”Palvelee vain valtionhallintoa”
 - ”Yhden luukun periaate ei toteudu (rakentajat ym. tarvitsevat kuitenkin kunnasta muita aineistoja kuin kaavatiedon)”
 - ”Valtakunnallisesti ei tule suuria hyötyjä, koska mm. vanhoja kaavoja ei saada Ryhti-järjestelmään samalle tasolle kuin uudet”

ryhti.syke.fi

ryhtimuutostuki@digifinland.fi

ym.fi/ryhti

ryhti.ym@gov.fi

ym.fi/yhteentoimivuus

yhteentoimivuus.ym@gov.fi

Tilaa uutiskirje: ym.fi/ryhti

Ympäristöministeriö | Aleksanterinkatu 7, Helsinki
PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi